

Klasa: 004-01/10-04/02

Urbroj: 5030109-10-1

Zagreb, 1. srpnja 2010.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o Nacionalnom mehanizmu za sprečavanje mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja

Na temelju članka 84. Ustava Republike Hrvatske i članka 129. Poslovnika Hrvatskoga sabora, Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o Nacionalnom mehanizmu za sprečavanje mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada Republike Hrvatske je odredila prof. dr. sc. Ivana Šimonovića, ministra pravosuđa, te Dražena Bošnjakovića, Tatijanu Vučetić i mr. sc. Zorana Pičuljana, državne tajnike u Ministarstvu pravosuđa.

Prilog: 1

PREDSJEDNICA

Jadranka Kosor, dipl. iur.

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**PRIJEDLOG ZAKONA O NACIONALNOM MEHANIZMU
ZA SPREČAVANJE MUČENJA I DRUGIH OKRUTNIH,
NELJUDSKIH ILI PONIŽAVAJUĆIH POSTUPAKA ILI KAŽNJAVANJA**

Zagreb, srpanj 2010.

PRIJEDLOG ZAKONA O NACIONALNOM MEHANIZMU ZA SPREČAVANJE MUČENJA I DRUGIH OKRUTNIH, NELJUDSKIH ILI PONIŽAVAJUĆIH POSTUPAKA ILI KAŽNJAVANJA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. alineji 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 41/2001 – pročišćeni tekst, 55/2001 – ispravak i 76/2010).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM

Fakultativni protokol uz Konvenciju protiv mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja (Narodne novine - Međunarodni ugovori, broj 2/2005, u daljnjem tekstu: Fakultativni protokol) stupio je na snagu u odnosu na Republiku Hrvatsku 22. lipnja 2006. godine (Narodne novine, broj 3/2007). Prema članku 17. Fakultativnog protokola država stranka je u obvezi imenovati ili osnovati, najkasnije u roku od jedne godine nakon stupanja Fakultativnog protokola na snagu ili njegove ratifikacije ili pristupanja, jedan ili nekoliko nezavisnih nacionalnih mehanizama za sprečavanje mučenja na nacionalnoj razini. Prema članku 24. Fakultativnog protokola države stranke mogu nakon ratifikacije dati izjavu kojom odgađaju provedbu svojih obveza u dijelu koji se odnosi na osnivanje nacionalnih mehanizama za sprečavanje mučenja ili međunarodnih mehanizama na rok od najviše tri godine.

Republika Hrvatska do danas nije osnovala Nacionalni mehanizam za sprečavanje mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja (u daljnjem tekstu: Nacionalni mehanizam za sprečavanje mučenja) ili imenovala neko od postojećih tijela tim mehanizmom, niti je dala izjavu o odgodi primjene dijela Fakultativnog protokola koji se odnosi na osnivanje (imenovanje) Nacionalnog mehanizma za sprečavanje mučenja. Slijedom toga, Republika Hrvatska do danas nije ispunila preuzetu međunarodnu obvezu u pogledu osnivanja (imenovanja) tijela sukladno Fakultativnom protokolu, a radi osiguranja djelotvorne prevencije i jačanja zaštite od mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja osoba lišenih slobode.

Obzirom na navedeno predlagatelj je pristupio izradi Prijedloga Zakona o Nacionalnom mehanizmu za sprečavanje mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja kako bi se odredilo tijelo koje će u Republici Hrvatskoj obavljati poslove Nacionalnog mehanizma za sprečavanje mučenja te definirale zadaće i ovlasti istoga, sukladno Fakultativnom protokolu. Ovim Zakonom Republika Hrvatska ispunjava obvezu koju je preuzela potpisivanjem Fakultativnog protokola.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovoga Zakona bit će potrebna minimalna sredstva u iznosu od po 100.000,00 kuna u 2011. i 2012. godini za osiguranje troškova rada i primjerene naknade predstavnicima udruga registriranih za obavljanje djelatnosti iz područja zaštite ljudskih prava, predstavnicima akademske zajednice te neovisnim stručnjacima. Sredstva će se osigurati u Državnom proračunu za 2011. i 2012. godinu.

IV. TEKST PRIJEDLOGA ZAKONA O NACIONALNOM MEHANIZMU ZA SPREČAVANJE MUČENJA I DRUGIH OKRUTNIH, NELJUDSKIH ILI PONIŽAVAJUĆIH POSTUPAKA ILI KAŽNJAVANJA

Prilaže se tekst Prijedloga zakona o Nacionalnom mehanizmu za sprečavanje mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja.

**PRIJEDLOG ZAKONA O NACIONALNOM MEHANIZMU ZA SPREČAVANJE
MUČENJA I DRUGIH OKRUTNIH, NELJUDSKIH ILI PONIŽAVAJUĆIH
POSTUPAKA ILI KAŽNJAVANJA**

Članak 1.

Ovim Zakonom određuje se tijelo nadležno za obavljanje poslova Nacionalnog mehanizma za sprečavanje mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja (u daljnjem tekstu: Nacionalni mehanizam za sprečavanje mučenja) sukladno Fakultativnom protokolu uz Konvenciju protiv mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja (Narodne novine - Međunarodni ugovori, broj 2/2005, u daljnjem tekstu: Fakultativni protokol).

Članak 2.

(1) Pučki pravobranitelj osigurava djelovanje Nacionalnog mehanizma za sprečavanje mučenja. Poslove Nacionalnog mehanizma za sprečavanje mučenja obavlja pučki pravobranitelj i osobe iz Ureda pučkog pravobranitelja koje on za to ovlasti zajedno s dva predstavnika udruga registriranih za obavljanje djelatnosti iz područja zaštite ljudskih prava i dva predstavnika akademske zajednice.

(2) Predstavnike iz stavka 1.ovog članka, osim osoba koje sam ovlašćuje, pučki pravobranitelj imenuje na prijedlog udruga registriranih za obavljanje djelatnosti iz područja zaštite ljudskih prava odnosno visokih učilišta temeljem javnog poziva.

(3) U obavljanju poslova Nacionalnog mehanizma za sprečavanje mučenja pučki pravobranitelj po potrebi uključuje i druge neovisne stručnjake sukladno članku 18. stavku 2. Fakultativnog protokola.

Članak 3.

(1) Poslovi Nacionalnog mehanizma za sprečavanje mučenja su:

- redoviti obilasci mjesta u kojima se nalaze ili bi se mogle nalaziti osobe lišene slobode radi jačanja njihove zaštite od mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja,
- davanje preporuka nadležnim tijelima vlasti i ustanovama radi poboljšavanja postupanja prema osobama lišenim slobode i uvjeta u kojima se one nalaze radi sprečavanja mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja,
- davanje prijedloga i primjedbi na zakone i druge propise, te nacрте zakona i drugih propisa radi promicanja zaštite osoba lišenih slobode od mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja,
- suradnja s Pododborom Ujedinjenih naroda za sprečavanje mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja (u daljnjem tekstu: Pododbor za sprečavanje mučenja), slanje informacija i sastajanje s Pododborom za sprečavanje mučenja.

(2) Osobama lišenim slobode u smislu ovoga Zakona smatraju se osobe kojima je određeno bilo kakvo zadržavanje, zatvaranje ili smještaj u mjesto pod javnim nadzorom i koje to mjesto ne smiju napustiti po svojoj volji.

Članak 4.

U obavljanju poslova iz članka 3. stavka 1. alineje 1. ovog Zakona uz pučkog pravobranitelja ili ovlaštene osobe iz Ureda pučkog pravobranitelja obavezno sudjeluje najmanje jedan predstavnik udruga registriranih za obavljanje djelatnosti iz područja zaštite ljudskih prava ili jedan predstavnik akademske zajednice iz članka 2. stavka 1. ovoga Zakona.

Članak 5.

Osobe koje sudjeluju u obavljanju poslova Nacionalnog mehanizma za sprečavanje mučenja imaju ovlasti:

- nenajavljenih obilazaka tijela ili ustanova te pregleda prostorija u kojima se nalaze osobe lišene slobode,
- slobodnog pristupa podacima o tijelima i ustanovama u kojima se nalaze osobe lišene slobode,
- slobodnog pristupa podacima o broju osoba lišenih slobode u tijelu ili ustanovi koja se obilazi,
- slobodnog pristupa svim podacima o postupanju s osobama lišenim slobode u skladu sa zakonom,
- razgovarati sa osobama lišenim slobode po slobodnom izboru i bez nazočnosti službenika tijela ili ustanove koja se obilazi,
- razgovarati s drugim osobama koje im mogu dati odgovarajuće informacije vezane uz sumnju na kršenje ljudskih prava postupanjem u tijelu ili ustanovi koja se obilazi.

Članak 6.

Pučki pravobranitelj propisuje način rada Nacionalnog mehanizma za sprečavanje mučenja.

Članak 7.

Osobe koje sudjeluju u obavljanju poslova Nacionalnog mehanizma za sprečavanje mučenja dužne su čuvati kao tajnu podatke koje su saznale u obavljanju poslova.

Članak 8.

(1) O obavljenom obilasku iz članka 3. stavka 1. alineje 1. ovoga Zakona sastavlja se zapisnik koji potpisuju sve osobe koje su sudjelovale pri obilasku.

(2) Pučki pravobranitelj će, temeljem zapisnika iz stavka 1. ovog članka, o svakom obilasku sastaviti izvješće koje se dostavlja tijelu ili ustanovi u kojem je obilazak obavljen, a u slučaju utvrđenih nepravilnosti i tijelu nadležnom za nadzor tijela ili ustanove u kojem je obilazak obavljen.

(3) O utvrđenim slučajevima mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja pučki pravobranitelj upozorava i daje preporuke tijelu ili ustanovi u kojoj je takva povreda utvrđena. Tijelo ili ustanova u kojoj je povreda utvrđena dužna je u roku utvrđenom u izvješću poduzeti mjere povodom upozorenja ili preporuke pučkog pravobranitelja te o poduzetim mjerama bez odlaganja izvijestiti pučkog pravobranitelja. Ako

tijelo ili ustanova ne postupi u propisanom roku u skladu s traženjem pučkog pravobranitelja ili ne postupi po njegovim preporukama, pučki pravobranitelj će o tome obavijestiti Hrvatski Sabor.

(4) Osobe koje sudjeluju u obavljanju poslova Nacionalnog mehanizma za sprečavanje mučenja ovlaštene su po dostavljenom izvješću poduzeti kontrolni pregled tijela ili ustanove u kojoj su utvrđeni slučajevi mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja.

Članak 9.

Pučki pravobranitelj izrađuje i objavljuje godišnje izvješće o obavljanju poslova Nacionalnog mehanizma za sprečavanje mučenja te ga dostavlja Hrvatskom saboru do 1. srpnja tekuće godine za prethodnu godinu.

Članak 10.

Sredstva za obavljanje poslova Nacionalnog mehanizma za sprečavanje mučenja osiguravaju se u državnom proračunu na posebnoj stavci unutar proračuna Ureda pučkog pravobranitelja.

Članak 11.

(1) Predstavnici udruga registriranih za obavljanje djelatnosti iz područja zaštite ljudskih prava i akademske zajednice iz članka 2. stavka 1. te neovisni stručnjaci iz članka 2. stavka 3. ovoga Zakona imaju pravo na primjerenu naknadu za obavljanje poslova Nacionalnog mehanizma za sprečavanje mučenja.

(2) Visinu naknade iz stavka 1. ovog članka određuje pučki pravobranitelj posebnom odlukom.

Članak 12.

Pučki pravobranitelj donijet će propis iz članka 6. ovoga Zakona u roku od dva mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 13.

Ovaj Zakon stupa na snagu 1. siječnja 2011., a objavit će se u Narodnim novinama.

O B R A Z L O Ž E N J E

U članku 1. Prijedloga zakona o Nacionalnom mehanizmu za sprečavanje mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja (u daljnjem tekstu: Prijedlog Zakona) određuje se tijelo nadležno za obavljanje poslova Nacionalnog mehanizma za sprečavanje mučenja sukladno Fakultativnom protokolu.

U članku 2. Prijedloga zakona određuje se da poslove Nacionalnog mehanizma za sprečavanje mučenja obavlja pučki pravobranitelj i osobe iz Ureda pučkog pravobranitelja koje on za to ovlasti, zajedno s dva predstavnika udruga registriranih za obavljanje djelatnosti iz područja zaštite ljudskih prava i dva predstavnika akademske zajednice. Ovakav model poznat je u velikom broju europskih zemalja, npr. Sloveniji, Češkoj, Španjolskoj, Danskoj, Švedskoj, Estoniji, Makedoniji i dr. U stavku 3. propisana je mogućnost da pučki pravobranitelj u obavljanju poslova Nacionalnog mehanizma za sprečavanje mučenja, kada su za to potrebne posebne sposobnosti i stručno znanje, može uključiti i druge neovisne stručnjake, sukladno članku 18. stavku 2. Fakultativnog protokola. Na opisani način nastoji se sukladno članku 18. stavku 1. Fakultativnog protokola osigurati funkcionalna neovisnost, transparentnost i stručnost u obavljanju poslova Nacionalnog mehanizma za sprečavanje mučenja. Člankom 2. stavkom 2. Prijedloga Zakona propisuje se da predstavnike udruga registriranih za obavljanje djelatnosti iz područja zaštite ljudskih prava i akademske zajednice, koji zajedno s pučkim pravobraniteljem sudjeluju u obavljanju poslova Nacionalnog mehanizma za sprečavanje mučenja, imenuje pučki pravobranitelj i to na prijedlog udruga registriranih za obavljanje djelatnosti iz područja zaštite ljudskih prava odnosno visokih učilišta temeljem javnog poziva.

U članku 3. Prijedloga zakona uređuju se poslovi Nacionalnog mehanizma za sprečavanje mučenja sukladno članku 19. Fakultativnog protokola. Naime, nacionalni mehanizmi za sprečavanje mučenja trebaju imati osigurane minimalne ovlasti da redovito ispituju postupke prema osobama lišenim slobode u mjestima pritvora radi jačanja njihove zaštite od mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja, zbog čega su kao posao Nacionalnog mehanizma za sprečavanje mučenja određeni redoviti obilasci mjesta u kojima se nalaze ili bi se mogle nalaziti osobe lišene slobode radi jačanja njihove zaštite od mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja. Važno je naglasiti potrebu redovitosti obilazaka mjesta u kojima se nalaze osobe lišene slobode kako bi se osiguralo kontinuirano praćenje kao uvjet djelotvornog sprečavanja postupaka mučenja, okrutnih i neljudskih postupanja ili kažnjavanja te jačanja zaštite od takvih postupaka osoba lišenih slobode. Osim redovitih obilazaka Nacionalni mehanizam za sprečavanje mučenja može, po potrebi, poduzimati i nenajavljene obilaskе tijela ili ustanova odnosno prostorija u kojima se nalaze osobe lišene slobode, sve u svrhu jačanja prevencije osoba lišenih slobode od postupaka mučenja i neljudskih ili ponižavajućih radnji i postupaka. Posao Nacionalnog mehanizma za sprečavanje mučenja jest, nadalje, davanje preporuka nadležnim tijelima vlasti i ustanovama radi poboljšanja postupanja prema osobama lišenim slobode i uvjeta u kojima se one nalaze radi sprečavanja mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja. Važna zadaća Nacionalnog mehanizma za sprečavanje mučenja jest davanje prijedloga i primjedbi na zakone i druge propise te nacрте zakona i drugih propisa radi promicanja zaštite osoba lišenih slobode od mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja. Predviđena je i obveza

suradnje Nacionalnog mehanizma za sprečavanje mučenja s Pododborom Ujedinjenih naroda za sprečavanje mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja (u daljnjem tekstu: Pododbor za sprečavanje mučenja). Pododbor za sprečavanje mučenja započeo je s radom u veljači 2007. godine i predstavlja jedan od mehanizama Ujedinjenih naroda usmjeren na sprečavanje mučenja i drugih vrsta nečovječnog postupanja. Pododbor za sprečavanje mučenja pomaže i savjetuje nacionalne mehanizme za sprečavanje mučenja u jačanju zaštite osoba lišenih slobode. Članak 3. stavak 2. Prijedloga Zakona, sukladno članku 4. stavku 2. Fakultativnog protokola, sadrži definiciju pojma osoba lišenih slobode određujući da se osobama lišenim slobode u smislu ovoga Zakona smatraju osobe kojima je određeno bilo kakvo zadržavanje ili zatvaranje ili smještaj u mjesto pod javnim nadzorom i koje to mjesto ne smiju napustiti po svojoj volji. Navedena mjesta su policijske postaje, pritvorske jedinice, zatvori u kojima se izvršava istražni zatvor odnosno pritvor, zatvori i kaznonice u kojima se izvršava kazna zatvora, zatvori u kojima se izvršava kazna maloljetničkog zatvora, psihijatrijske ustanove u kojima se nalaze osobe s duševnim smetnjama i druga mjesta.

U članku 4. Prijedloga zakona propisuje se da u obavljanju poslova Nacionalnog mehanizma za sprečavanje mučenja, a koji se odnose na redovite obilaske mjesta u kojima se nalaze ili bi se mogle nalaziti osobe lišene slobode, obavezno uz pučkog pravobranitelja sudjeluje najmanje jedan predstavnik udruga registriranih za obavljanje djelatnosti iz područja zaštite ljudskih prava ili jedan predstavnik akademske zajednice.

U članku 5. Prijedloga zakona propisane su ovlasti koje za obavljanje poslova Nacionalnog mehanizma za sprečavanje mučenja, kao garanciju zaštite u obavljanju poslova, imaju osobe koje sudjeluju u obavljanju poslova, a sukladno članku 19. alineja a) i članku 20. Fakultativnog protokola. U cilju sprečavanja i jačanja zaštite od mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja osoba lišenih slobode osobe koje sudjeluju u obavljanju poslova Nacionalnog mehanizma za sprečavanje mučenja imaju ovlasti da vrše nenajavljene obilaske tijela ili ustanova te preglede prostorija u kojima se nalaze osobe lišene slobode (dakle, obilaske ne samo svih pritvorskih jedinica, već i pregled svih prostorija ili objekata unutar takvih jedinica, kao što su na primjer: stambene prostorije, samice, dvorišta, prostori za vježbanje, kuhinje, radionice, obrazovni kapaciteti, medicinski kapaciteti i dr). Osobe, nadalje, imaju ovlast slobodnog pristupa podacima o tijelima i ustanovama u kojima se nalaze osobe lišene slobode, slobodnog pristupa podacima o broju osoba lišenih slobode u tijelu ili ustanovi koja se obilazi, slobodnog pristupa svim podacima o postupanju s osobama lišenim slobode u skladu sa zakonom, razgovarati sa osobama lišenim slobode po slobodnom izboru i bez nazočnosti službenika tijela ili ustanove koja se obilazi, razgovarati s drugim osobama koje im mogu dati relevantne informacije vezane uz sumnju na kršenje ljudskih prava postupanjem u tijelu ili ustanovi koja se obilazi. Propisivanjem navedenih ovlasti nastoji se osigurati Nacionalnom mehanizmu za sprečavanje mučenja obavljanje poslova i zadataka određenih Fakultativnim protokolom.

U članku 6. Prijedloga zakona predviđeno je da će pučki pravobranitelj propisati način obavljanja poslova Nacionalnog mehanizma za sprečavanje mučenja posebnim propisom.

U članku 7. Prijedloga zakona propisana je obveza osoba koje sudjeluju u obavljanju poslova Nacionalnog mehanizma za sprečavanje mučenja da čuvaju kao tajnu podatke koje su saznale u obavljanju poslova. Navedena odredba jamči zaštitu osobnih podataka osoba lišenih slobode, a sačinjena je u skladu sa člankom 21. stavkom 2. Fakultativnog protokola, koji određuje da su povjerljive informacije koje prikupe nacionalni mehanizmi za sprečavanje mučenja povlaštene.

U članku 8. Prijedloga zakona određeno je da se o svakom obilasku mjesta u kojima se nalaze ili bi se mogle nalaziti osobe lišene slobode, radi jačanja njihove zaštite od mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja, sačinjava zapisnik koji potpisuju sve osobe koje su sudjelovale pri provedenom obilasku. Na temelju tog zapisnika pučki pravobranitelj potom sastavlja izvješće koje se dostavlja tijelu ili ustanovi u kojoj je obilazak obavljen. U slučaju utvrđenih nepravilnosti izvješće pučkog pravobranitelja se dostavlja i tijelu nadležnom za nadzor tijela ili ustanove u kojoj je obilazak obavljen. Pučki pravobranitelj upozorava i daje preporuke tijelu ili ustanovi u kojoj su utvrđeni slučajevi mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja. Tijelo ili ustanova u kojoj je povreda utvrđena dužna je u roku utvrđenom u izvješću poduzeti mjere povodom upozorenja ili preporuke pučkog pravobranitelja te o poduzetim mjerama bez odlaganja izvijestiti pučkog pravobranitelja. Ako tijelo ili ustanova ne postupi u propisanom roku u skladu s traženjem pučkog pravobranitelja ili ne postupi po njegovim preporukama, pučki pravobranitelj će o tome obavijestiti Hrvatski Sabor. U stavku 4. je predviđeno poduzimanje kontrolnih pregleda tijela odnosno ustanova u kojima su utvrđeni slučajevi mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja, a radi kontrole poduzetih mjera na otklanjanju utvrđenih nedostataka i nepravilnosti.

U članku 9. Prijedloga zakona propisana je obveza pučkog pravobranitelja da izrađuje i objavljuje godišnje izvješće o obavljanju poslova Nacionalnog mehanizma za sprečavanje mučenja te da ga dostavlja Hrvatskom saboru do 1. srpnja tekuće godine za prethodnu godinu. Navedeno je u skladu s odredbom članka 23. Fakultativnog protokola prema kojem je potrebno objavljivati i distribuirati godišnja izvješća nacionalnih mehanizama za sprečavanje mučenja.

U članku 10. Prijedloga zakona određuje se način financiranja rada Nacionalnog mehanizma za sprečavanje mučenja. Naime, Nacionalnom mehanizmu za sprečavanje mučenja moraju se osigurati sredstva za funkcioniranje u državnom proračunu na posebnoj stavci unutar proračuna Ureda pučkog pravobranitelja. Navedenim se nastoji osigurati operativna autonomija i neovisnost u radu i odlučivanju Nacionalnog mehanizma za sprečavanje mučenja.

U članku 11. Prijedloga zakona određuje se da predstavnici udruga registriranih za obavljanje djelatnosti iz područja zaštite ljudskih prava i akademske zajednice, kao i neovisni stručnjaci, imaju pravo na primjerenu naknadu za svoj rad u Nacionalnom mehanizmu za sprečavanje mučenja. Visina naknade bit će određena posebnom odlukom koju će donijeti pučki pravobranitelj.

Članak 12. Prijedloga određuje da će pučki pravobranitelj u roku od dva mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti provedbeni propis kojim će regulirati način obavljanja poslova Nacionalnog mehanizma za sprečavanje mučenja.

Članak 13. Prijedloga određuje da Zakon o nacionalnom mehanizmu za sprečavanje mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja stupa na snagu 1. siječnja 2011. godine. Naime, za primjenu Zakona potrebno je osigurati određene preuvjete, donijeti provedbeni propis o načinu rada Nacionalnog mehanizma za sprečavanje mučenja, imenovati predstavnike udruga registriranih za obavljanje djelatnosti iz područja zaštite ljudskih prava i akademske zajednice koji su, uz pučkog pravobranitelja, obvezni sudionici u obavljanju poslova Nacionalnog mehanizma za sprečavanje mučenja, kao i osigurati financijska sredstva u državnom proračunu radi obavljanja ovim Prijedlogom određenih poslova Nacionalnog mehanizma za sprečavanje mučenja.